

Cảm nhận khổ cuối trong bài Sang thu của Hữu Thỉnh - Ngữ văn 9**Dàn ý Cảm nhận khổ thơ cuối bài thơ Sang thu****I. Dàn ý chi tiết****1. Mở bài**

Giới thiệu tác phẩm: Hạ qua thì thu đến. Thu đến mang theo những cảm xúc bất chợt để lại trong lòng người đọc những bồi hồi, xao xuyến về một mùa thu nồng nàn, êm ái. Tất cả những điều đó đã được Hữu Thỉnh thể hiện rất thành công qua khổ cuối bài thơ “Sang thu

2. Thân bài

– Mở đầu khổ thơ vẫn là cái nắng, vẫn là cơn mưa mùa hạ nhưng tất cả đang “vội dần”, đang ngày một nhạt đi.

– Mùa hạ như đang níu kéo lại chút không gian cho chính mình nhưng rồi cũng phải giật mình nhận ra rằng thu đã đến và mùa hạ phải nhường chỗ cho thu để đến một chân trời khác.

– Ở hai câu thơ tiếp theo, bằng nghệ thuật ẩn dụ sâu sắc, Hữu Thỉnh đã kết thúc khổ thơ qua hai câu văn thâm trầm triết lý đáng để ta phải suy ngẫm

– “Sấm” – là hiện tượng quen thuộc của thiên nhiên xuất hiện trước hoặc trong cơn mưa lớn, “cây đứng tuổi” – theo nghĩa dễ hiểu nhất thì đó chỉ là những cái cây đã nhiều tuổi vì sống lâu năm.

→ Từ hai hình ảnh quen thuộc đó, tác giả muốn gửi đến người đọc những chiêm nghiệm, triết lý về cuộc đời.

+ “Sấm” ở đây vừa là một hiện tượng tự nhiên vừa là những thăng trầm, sóng gió của cuộc đời.

+ Còn “hàng cây đứng tuổi” – tức chỉ người từng trải, những con người đã nếm được hết mùi vị ngọt ngào, cay đắng, mặn mà hay chua chát của cuộc sống. Họ là người đã đủ trưởng thành để vượt qua những sóng gió của cuộc đời.

3. Kết bài

Qua bốn câu thơ ta vừa thấy được khả năng quan sát tinh tế vừa thấy được ngòi bút tài năng của tác giả. Đó cũng là lí do khiến “Sang thu” luôn có một chỗ đứng nhất định trong lòng người đọc.

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 1

Hữu Thỉnh là một nhà thơ trưởng thành từ quân đội. Thơ ông nhẹ nhàng sâu lắng ông mang đến cho người đọc bao cảm xúc băng khuâng, vấn vương trước đất trời trong trẻo. Ông viết nghiêng về những con người ở nông thôn, về mùa thu đặc biệt là bài thơ Sang thu đó là sự chuyển biến nhẹ nhàng giữa mùa hạ và mùa thu được tác giả gợi lên bằng những hình ảnh quen thuộc.

Tiêu biểu là khổ thơ cuối của bài thơ tác giả đã cho người đọc thấy được những suy ngẫm mang tính triết lý về mùa thu về đời người:

Vẫn còn bao nhiêu nắng

Đã vơi dần cơn mưa

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.

Hình ảnh mùa thu hiện ra đậm đà hơn. Vẫn là nắng mưa sấm chớp của mùa hạ nhưng mức độ là khác nhau nó đã giảm dần, nhạt dần qua hai cụm từ "vẫn còn" và "vơi dần". Nắng ở đây vẫn còn nhưng không gay gắt như đầu mùa hạ hay mưa cũng vơi dần đi không còn rào rào xối xả mà thay vào đó là sự nhẹ nhàng còn lại của mùa hạ đón chào mùa thu. Nếu hai câu thơ trước là hình ảnh mang nghĩa tả thực, thì hai câu thơ cuối còn là hình ảnh ẩn dụ ẩn tượng, giàu ý nghĩa. Về nghĩa tả thực, hình tượng sấm là hiện tượng thường xuất hiện trước và sau những cơn mưa lớn trong mùa hạ, cây đứng tuổi là những cây già đã sống lâu năm thân to sần sùi cao lớn nhưng dưới con mắt của Hữu Thỉnh nó không chỉ đơn giản đến vậy.

Sấm trong thơ ông chỉ những thăng trầm gian nan của cuộc đời, những khó khăn vất vả giúp chúng ta trưởng thành hơn trong cuộc đời vững vàng hơn còn cây đứng tuổi chỉ những con người từng trải, đã được nếm bao nhiêu mùi vị của cuộc đời: mặn, ngọt, đắng, cay của cuộc đời và tất nhiên những con người ấy khi trải qua những khó khăn ấy sẽ không còn vấp ngã lung lay trước sóng gió của cuộc đời.

Hai câu thơ trên tác giả còn muốn gửi gắm đến người đọc ca ngợi tinh thần bất khuất, kiên cường, mạnh mẽ chống giặc của dân tộc ta quyết tâm bảo vệ bờ cõi nước nhà.

Qua bài thơ người đọc thấy rõ được sự tinh tế của nhà thơ về sự chuyển đổi của trời đất giữa cuối hạ và đầu thu đồng thời ông còn muốn gửi gắm đến mọi người những triết lý sâu xa về mùa thu về cuộc đời.

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 2

Sang thu là bài thơ ngũ ngôn của Hữu Thỉnh, từng được nhiều người ưa thích, gồm có ba khổ thơ; mỗi khổ thơ bốn câu là một nét thu đẹp êm đềm của đất trời, tạo vật trong buổi đầu thu – thu mới về, thu chớm đến. Và cái cảm nhận và suy ngẫm của nhà thơ khi nhìn cảnh vật trong những ngày đầu thu:

Vẫn còn bao nhiêu nắng.

Đã vơi dần cơn mưa.

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.

Nắng, mưa, sấm, những hiện tượng của thiên nhiên trong thời điểm giao mùa: mùa hạ – mùa thu được Hữu Thỉnh cảm nhận một cách tinh tế. Các từ ngữ: “vẫn còn”, “đã vơi dần”, “cũng bớt bất ngờ” gợi tả rất hay thời lượng và sự hiện hữu của sự vật, của thiên nhiên như nắng thu, mưa thu, tiếng sấm buổi đầu thu. Mùa hạ như còn níu giữ. Nắng, mưa, sấm mùa hạ như còn vương vấn mùa thu, vương vấn hàng cây và đất trời. Nhìn cảnh vật sang thu buổi giao mùa, từ ngoại cảnh ấy mà nhà thơ suy ngẫm về cuộc đời. “Sấm” và “hàng cây đứng tuổi” là những ẩn dụ tạo nên tính hàm nghĩa của bài Sang thu. Nắng, mưa, sấm là những biến động của thiên nhiên, còn mang ý nghĩa tượng trưng cho những thay đổi, biến đổi, những khó khăn thử thách trong cuộc đời. Hình ảnh “hàng cây đứng tuổi” là một ẩn dụ nói về lớp người đã từng trải, được tôi luyện trong nhiều gian khổ, khó khăn:

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.

Hữu Thỉnh viết bài thơ Sang thu vào đầu những năm 80 của thế kỉ trước. Lúc bấy giờ, đất nước ta tuy đã được độc lập và thống nhất, nhưng đang đứng trước nhiều khó khăn, thử thách mới về kinh tế, về xã hội. Hai câu kết bài thơ mang hàm nghĩa khẳng định bản lĩnh cứng cỏi và tốt đẹp của nhân dân ta trong những năm tháng gian khổ, khó khăn ấy.

Sang thu là một bài thơ hay của Hữu Thỉnh, được in trong tập thơ Từ chiến hào tới thành phố xuất bản vào tháng 5 – 1985. Bao cảm xúc dâng đầy, những vần thơ đẹp, hữu tình, nên thơ. Nhà thơ không sử dụng bút màu để vẽ nên những cảnh thu, sắc thu rực rỡ. Chỉ là một số nét chấm phá, tả ít mà gợi nhiều nhưng tác giả đã làm hiện lên cái hồn thu thanh nhẹ, trong sáng, êm đềm, mênh mang... đầy thi vị.

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 2

Đọc bài thơ "Sang thu" của nhà thơ Hữu Thỉnh hẳn ai cũng nhớ tới bức tranh thu thật có hồn và đậm chất suy tư được hoàn tất trong khổ thơ cuối của bài thơ:

Vẫn còn bao nhiêu nắng

Đã vơi dần cơn mưa

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.

Hai câu thơ đầu tiên, thiên nhiên sang thu được gợi tả qua những hình ảnh cụ thể nắng- mưa, nắng cuối hạ vẫn còn nồng còn sáng nhưng đã nhạt dần, yếu dần bởi gió se đã đến, nó không còn chói chang dữ dội gay gắt như đang mùa hạ. Mưa giờ đây cũng đã ít đi, những cơn mưa mùa hạ thường bất chợt đến rồi lại chợt đi.

Đặc sắc nghệ thuật ở đây là tác giả đã dùng từ "vơi" có giá trị gợi tả sự đọng đọng những sự vật có khối lượng cụ thể để diễn tả cái số lượng vô định- diễn tả cái thưa dần, ít dần, hết dần là những cơn mưa rào ào ạt mùa hạ. Hai câu thơ cuối diễn tả sự chậm chậm, từ từ, nhẹ nhàng sang thu của tất cả cảnh vật. "Sấm cũng bớt bất ngờ" là hình ảnh mang ý nghĩa tả thực hiện tượng sấm thường xuất hiện bất ngờ đi liền với những cơn mưa rào chỉ có ở mùa hạ nhưng cuối hạ sấm cũng ít đi.

Hàng cây cổ thụ và cảnh vật thiên nhiên đã sang mùa thu nên cũng không còn bất ngờ bởi tiếng sấm nữa. Không chỉ như vậy, hình ảnh "sấm" còn mang cả ý nghĩa ẩn dụ biểu tượng cho những vang động bất thường của ngoại cảnh của cuộc đời. "Hàng cây đứng tuổi" gợi tả những con người từng trải đã từng vượt qua những khó khăn những thăng trầm của cuộc đời. Khi con người trải nghiệm nhiều thì sẽ trở nên hiểu mình hiểu người hiểu đời hơn, sẽ bình tĩnh đón nhận mọi biến cố trong cuộc đời, càng trở nên vững vàng hơn trước những thăng trầm của cuộc sống.

Tóm lại chỉ với 4 câu thơ, nó đã góp phần làm bài thơ không chỉ là 1 bức thông điệp lúc giao mùa mà còn là những suy ngẫm sâu sắc về đời người.

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 3

Nhà thơ Hữu Thỉnh tên đầy đủ là Nguyễn Hữu Thỉnh, sinh năm 1942, quê ở huyện Tam Dương, tỉnh Vĩnh Phúc. Năm 1963, Hữu Thỉnh nhập ngũ, vào binh chủng Tăng – Thiết giáp rồi trở thành cán bộ văn hóa, tuyên huấn trong quân đội và bắt đầu sáng tác thơ. Ông là ủy viên Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam các khóa III, IV, V. Từ năm 2000, Hữu Thỉnh giữ chức vụ Tổng thư kí Hội Nhà văn Việt Nam.

Hữu Thỉnh là nhà thơ đi nhiều, viết nhiều và có một số bài thơ đặc sắc về con người cùng cuộc sống ở nông thôn. Bài thơ Sang thu được sáng tác vào cuối năm 1977, in lần đầu tiên trên báo Văn nghệ. Nội dung thể hiện tâm trạng băng khuâng, xao xuyến của nhà thơ trước những chuyển biến tinh tế của trời đất và là bức tranh thiên nhiên tuyệt đẹp của nông thôn đồng bằng Bắc bộ lúc giao mùa từ hạ sang thu. Và cảm nhận của ông khi tiết trời sang thu được thể hiện rõ nét nhất ở khổ thơ cuối:

Vẫn còn bao nhiêu nắng

Đã vơi dần cơn mưa

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.

Mở đầu Hữu Thỉnh cảm nhận mùa thu bằng tất cả con người mình, tâm hồn mình. Bắt đầu là khứu giác : Bỗng nhận ra hương ổi, Phả vào trong gió se. Cảm giác giao mùa được ông diễn tả bằng một hình ảnh bất ngờ đầy thi vị: Có đám mây mùa hạ, Vắt nửa mình sang thu. Đây là hình ảnh đặc sắc miêu tả cảnh mùa hạ chưa qua hẳn nhưng mùa thu đã tới. Nhưng tiếp đó chính là cảm nhận của chính ông khi nắng cuối hạ vẫn còn nhưng đã bớt đi cái nồng nàn, rực rỡ vốn có, kèm theo đó là những cơn mưa rào ào ạt cũng đã thưa dần :

Vẫn còn bao nhiêu nắng

Đã vơi dần cơn mưa

Nhà thơ thể hiện cảm xúc của mình rất thành công bằng những từ ngữ diễn tả cảm giác, trạng thái: bỗng, phả vào, chùng chình, hình như; dềnh dàng, vắt nửa mình... Cả bài thơ là bức tranh thiên nhiên tuyệt mỹ của trời đất lúc vào thu được tác giả vẽ nên bằng sự rung động tinh vi của trái tim nghệ sĩ. Chính điều đó khiến cho mỗi từ ngữ, hình ảnh đều phập phồng sự sống. Ba khổ thơ, mười hai câu thơ, câu nào cũng

đẹp, cũng hay nhưng nét riêng của thời điểm giao mùa hạ – thu được Hữu Thỉnh thể hiện tập trung nhất ở hai câu thơ cuối bài :

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.

Hai câu thơ này có hai tầng nghĩa. Tầng nghĩa thứ nhất tả thực hiện tượng sấm chớp và hình ảnh hàng cây trong cơn mưa cuối hạ. Tầng nghĩa thứ hai là nghĩa hàm ngôn thông qua hình ảnh có tính chất ẩn dụ nghệ thuật. Sấm là những vang động bất thường của ngoại cảnh, của cuộc đời; hàng cây đứng tuổi ngụ ý chỉ con người đã từng trải.

Lúc sang thu, tiếng sấm dữ dội và bất ngờ của những cơn mưa giông mùa hạ đã bớt đi. Hàng cây không còn bị giật mình, run rẩy vì tiếng sấm. Nhà thơ Hữu Thỉnh tâm sự rằng với hình ảnh có giá trị tả thực về hiện tượng thiên nhiên này, ông muốn gửi gắm suy ngẫm của mình: Khi con người đã từng trải thì bản lĩnh cũng vững vàng hơn trước những thử thách của cuộc đời.

Bằng cảm nhận tinh tế và cách dùng từ tự nhiên, chân thật, cùng nghệ thuật ẩn dụ, nhân hóa tài tình, Hữu Thỉnh đã vẽ nên bức tranh đặc sắc về thời điểm giao mùa hạ – thu ở nông thôn đồng bằng Bắc Bộ. Với bài Sang thu, Hữu Thỉnh đã góp thêm một nét thu mang dấu ấn riêng của mình vào những chùm thơ thu hay và đẹp của thơ ca Việt Nam.

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 4

Cuối hạ đầu thu luôn là những khoảnh khắc lòng người đông đầy cảm xúc lẫn lộn. Đó là những chơi vui nhưng xuyên xao và chút âu lo vẩn vương. Mỗi phút giây qua đi dù là mỏng manh nhưng cũng dư âm dư tình đến luyến lưu. Dòng cảm xúc bất tận ấy được Hữu Thỉnh bắt trọn và phô diễn dưới ngòi bút tài hoa:

“Vẫn còn bao nhiêu nắng

Đã vơi dần cơn mưa

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi”

Vẫn là những tia nắng những hạt mưa tinh nghịch của mùa hạ nhưng chỉ là “vẫn còn” “vơi dần”. Những trưa nắng oi ả, gay gắt hay những trận mưa bất chợt, ào ào của mùa hạ bây giờ chỉ còn phảng phất, rải rác. Dường như mùa hạ vẫn đang vẩn

vương điều chi, vẫn muốn lưu lại chút hương sắc của mình với đất trời tạo hóa. Như để lại chút thương chút nhớ hạ gieo vào lòng đất một chút mưa cuối mùa ngọt ngào, một chút nắng nhẹ nhàng. Nhưng dù có níu kéo thì hiện thực vẫn cứ thể chảy trôi, thời gian vẫn cứ tuần hoàn dù chẳng đành lòng nhưng hạ vẫn phải chấp nhận rời xa để nhường chỗ cho Thu sang. Thu sang mang khoác cho cảnh vật cho thiên nhiên những khí sắc mới, đặc trưng riêng biệt:

“Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi”

Sấm là hiện tượng tự nhiên của thời tiết. Sấm thường xuất hiện sau những cơn mưa giông, cơn mưa rào vào mùa hạ. Hàng cây đứng tuổi là chỉ những cây cổ thụ lâu năm. Đây là một hình ảnh tả thực của tự nhiên. Sau những cơn mưa rào thì sấm hay xuất hiện gần những cây có tán lá rộng, to- thường là những cây cổ thụ. Khi bước sang thu sấm đã chẳng còn tinh nghịch như thế nữa mà đã vơi bớt dần bởi nó biết mùa thu là mùa của yêu thương của những nhẹ nhàng dịu êm. Thế nhưng có lẽ cái ẩn ý mà Hữu Thỉnh muốn gửi gắm có lẽ chẳng dừng lại ở đó. Ẩn sau cái lớp nghĩa thực kia là một chuỗi những suy tư lắng sâu. Sấm, mưa biểu trưng cho những giông bão, khó khăn. Ở đây tác giả dùng hàng cây chứ không dùng cây-gọi sự liên kết, gắn bó. Hàng cây đứng tuổi là hình ảnh ẩn dụ chỉ cả một thế hệ, đó là những con người đã đi qua hết nửa cuộc đời, đã nếm trải những đắng cay ngọt ngào của dòng đời xô bồ. Chính những từng trải ấy đã khiến họ trở nên kiên cường, mạnh mẽ, biết cách đối mặt với giông tố, khó khăn, không còn lung lay, xao động trước những cơn “sấm” ồn ã. Gửi cái nhìn xa xăm hơn nữa, Hữu Thỉnh muốn hướng đến tình yêu Tổ quốc thiết tha, ông bày tỏ thái độ ngưỡng mộ, ngợi ca sức mạnh dũng cảm, kiên trung bất khuất, đoàn kết của dân tộc Việt Nam trong suốt những năm tháng chiến đấu gian khổ bảo vệ nền độc lập, tự do, hòa bình cho dân tộc.

Trong ý thơ trên còn có mang đậm một quan điểm nhân sinh sâu sắc, cũng giống như mùa thu bình yên và lặng lẽ, con người ta khi đã đến cái tuổi xế chiều, khi đã trải qua những năm tháng bão giông sẽ chẳng còn những bông bột, thật bình thản và nhẹ nhàng để cảm nhận và suy tư.

Chỉ với những câu thơ ngắn gọn, từ ngữ dân dã, giản dị bằng cái chất cái hồn lãng mạn của mình Hữu Thỉnh đã vẽ ra một bức tranh thu độc đáo. Cái hồn quê chân chất cái mùi của đất của thiên như mở ra sau mỗi vần thơ. Tinh tế nhẹ nhàng và lắng

sâu. Lòng người vì thế cũng như trải dài ra, nao nao đến từng phút giây. Hình ảnh quê hương đất nước thật đẹp, thật yên bình và đầy dư vị.

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 5

Cuối hạ, thu đến mang theo những cảm xúc bất chợt để lại trong lòng ai những bồi hồi, xao xuyến về một mùa thu nồng nàn, êm ái. Ngày hạ đi để nhường chỗ cho nàng thu dịu dàng bước tới, sự chuyển mình giữa hai mùa thật nhẹ nhàng và ngập ngừng như lưu luyến, vẫn vương một cái gì đó của thời đã qua. Khoảnh khắc ấy thật đẹp, nhưng không phải ai cũng dễ dàng nhận thấy. Riêng nhà thơ Hữu Thỉnh thì khác, ông đã có một cái nhìn thật tinh tường, một cảm nhận thật sắc nét và một cách sống hòa hợp với thiên nhiên nên mới có thể vẽ lại bức tranh in dấu sự chuyển mình của đất trời qua bài thơ "*Sang Thu*" – linh hồn của cả bài thơ chỉ vền vẹn trong hai từ thể thôi, song ý nghĩa sâu sắc chất chứa trong hai từ ngắn ngủi ấy lại không hề ít. Và có lẽ những ý nghĩa đó, lại tập trung nhiều hơn vào khổ thơ cuối bài:

"Vẫn còn bao nhiêu nắng
Đã vơi dần cơn mưa
Sấm cũng bớt bất ngờ
Trên hàng cây đứng tuổi"

Mở đầu khổ thơ vẫn là nắng và mưa của mùa hạ đầy thôi, nhưng chỉ là "*vẫn còn*" và "*vơi dần*" – tất cả ngày một nhạt đi, chứ không như cái nắng gay gắt, chói chang cùng cơn mưa rào, xối xả của một mùa hạ sôi động nữa. Dường như vẫn còn luyến tiếc lắm, nhưng cuối cùng hạ vẫn phải chấp nhận rằng: "*thu sang*" và hạ phải đến một chân trời khác. Bằng nghệ thuật ẩn dụ sâu sắc, Hữu Thỉnh đã kết thúc khổ thơ qua hai câu văn thâm trầm triết lý đáng để ta phải suy ngẫm:

"Sấm cũng bớt bất ngờ
Trên hàng cây đứng tuổi."

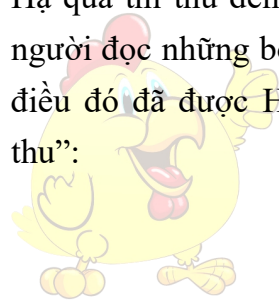
"*Sấm*" - đơn thuần là một hiện tượng đặc trưng của mùa hạ khi trước và sau cơn mưa lớn, "*cây đứng tuổi*" - theo nghĩa dễ hiểu nhất thì đó chỉ là những cái cây đã nhiều tuổi vì sống lâu năm. Nhưng điều mà Hữu Thỉnh muốn gửi đến chúng ta đâu chỉ là những điều giản đơn đến thế, mà "*sấm*" ở đây cũng được xem là những thăng trầm, sóng gió của vòng đời luôn thay đổi và qua những gian nan, thử thách ấy, con người cũng sẽ đổi thay một cách mạnh mẽ hơn và vững vàng hơn. Hình ảnh "*hàng cây đứng tuổi*" - tức chỉ người từng trải, những con người đã nếm được hết mùi vị

ngọt ngào, cay đắng, mặn mà hay chua chát của cuộc sống và tất nhiên, khi họ đã trải nghiệm qua những khó khăn đó thì giờ đây sẽ không phải rơi vào tình thế xao động hay lung lay trước những biến cố của vòng xoáy cuộc đời nữa. Nhìn sâu hơn qua hai câu thơ trên, Hữu Thỉnh cũng muốn nói lên sức mạnh của dân tộc Việt Nam thật kiên cường và bất khuất, thật dũng cảm và mạnh mẽ chống lại bọn giặc ngoài xâm để gửi trọn niềm tin yêu đến Tổ quốc, quê hương và bảo vệ bờ cõi nước nhà.

Từ bao nỗi suy tư của mình, Hữu Thỉnh đã góp phần làm cho cả bài thơ và khổ thơ cuối thêm nhiều ý nghĩa sâu sắc, in dấu trong lòng người đọc một ấn tượng khó phai mờ về một mùa thu tha thiết, nồng hậu và cả mùa hạ sôi động của dĩ vãng. Cũng chính vì lẽ đó, mà ta cảm thấy yêu thiên nhiên hơn, yêu cái giao mùa và sự chuyển biến của đất trời trên quê hương mình, cũng như yêu vòng tuần hoàn máu chảy khắp cơ thể qua chính con tim này!

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 6

Hạ qua thì thu đến. Thu đến mang theo những cảm xúc bất chợt để lại trong lòng người đọc những bồi hồi, xao xuyến về một mùa thu nồng nàn, êm ái. Tất cả những điều đó đã được Hữu Thỉnh thể hiện rất thành công qua khổ cuối bài thơ “Sang thu”:

“Vẫn còn bao nhiêu nắng

Đã vơi dần cơn mưa

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi”

Mở đầu khổ thơ vẫn là cái nắng, vẫn là cơn mưa mùa hạ nhưng tất cả đang “vơi dần”, đang ngày một nhạt đi. Nắng đã không còn chói chang, mưa cũng không xối xả như những ngày hè. Mùa hạ như đang níu kéo lại chút không gian cho chính mình nhưng rồi cũng phải giật mình nhận ra rằng thu đã đến và mùa hạ phải nhường chỗ cho thu để đến một chân trời khác. Tác giả đã chọn hai hình ảnh đặc trưng nhất của mùa hạ để chào đón mùa thu. Đó phải chăng vừa là sự lưu luyến mùa hạ vừa là báo hiệu rõ ràng nhất rằng thu đang về?

Ở hai câu thơ tiếp theo, bằng nghệ thuật ẩn dụ sâu sắc, Hữu Thỉnh đã kết thúc khổ thơ qua hai câu văn thấm đẫm triết lý đáng để ta phải suy ngẫm:

“Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi.”

“Sấm” – là hiện tượng quen thuộc của thiên nhiên xuất hiện trước hoặc trong cơn mưa lớn, “cây đứng tuổi” – theo nghĩa dễ hiểu nhất thì đó chỉ là những cái cây đã nhiều tuổi vì sống lâu năm. Từ hai hình ảnh quen thuộc đó, tác giả muốn gửi đến người đọc những chiêm nghiệm, triết lí về cuộc đời. “Sấm” ở đây vừa là một hiện tượng tự nhiên vừa là những thăng trầm, sóng gió của cuộc đời. Còn “hàng cây đứng tuổi” – tức chỉ người từng trải, những con người đã nếm được hết mùi vị ngọt ngào, cay đắng, mặn mà hay chua chát của cuộc sống. Họ là người đã đủ trưởng thành để vượt qua những sóng gió của cuộc đời.

Ở đoạn thơ cuối Hữu Thỉnh đã liệt kê hàng loạt những đặc trưng của mùa hạ để thể hiện sự chuyển mình của đất trời. Cái hay của nhà thơ là ông không hề miêu tả cảnh sắc trời thu nhưng vẫn khiến người đọc cảm nhận được thu đang đến rất gần.

Qua bốn câu thơ ta vừa thấy được khả năng quan sát tinh tế vừa thấy được ngòi bút tài năng của tác giả. Đó cũng là lí do khiến “Sang thu” luôn có một chỗ đứng nhất định trong lòng người đọc.

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 7

Cái nắng gắt của mùa hạ qua đi nhường chỗ cho sự êm ái của mùa thu sự dịu dàng dễ chịu ấy làm cho con người trào dâng bao cảm xúc. Chính sự chuyển mùa giữa hai mùa ấy thật nhẹ nhàng và ngập ngừng như lưu luyến, vẫn vương một cái gì đó của thời đã qua.

Khoảnh khắc ấy thật đẹp, nhưng không phải ai cũng dễ dàng nhận thấy. Riêng nhà thơ Hữu Thỉnh lại khác ông có cái nhìn thật tinh tường một cảm nhận thật sắc nét và một cách sống hòa hợp với thiên nhiên nên mới có thể vẽ lại bức tranh in dấu sự chuyển mình của đất trời qua bài thơ "Sang Thu" - linh hồn của cả bài thơ chỉ vẹn trong hai từ thể thôi, song ý nghĩa sâu sắc chất chứa trong hai từ ngắn ngủi ấy lại không hề ít. Và có lẽ những ý nghĩa đó, lại tập trung nhiều hơn vào khổ thơ cuối bài:

"Vẫn còn bao nhiêu nắng

Đã vơi dần cơn mưa

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi"

Mở đầu khổ thơ vẫn là nắng và mưa của mùa hạ đầy thôi, nhưng chỉ là "vẫn còn" và "vội dân", tất cả ngày một nhạt đi, chứ không như cái nắng gay gắt, chói chan cùng cơn mưa ào, xối xả của một mùa hạ sôi động nữa. Dường như vẫn còn luyến tiếc lắm, nhưng cuối cùng hạ vẫn phải chấp nhận rằng: "thu sang" và hạ phải đến một chân trời khác. Bằng nghệ thuật ẩn dụ sâu sắc, Hữu Thỉnh đã kết thúc khổ thơ qua hai câu văn thấm đẫm triết lý đáng để ta phải suy ngẫm:

"Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi."

"Sấm" - đơn thuần là một hiện tượng đặc trưng của mùa hạ khi trước và sau cơn mưa lớn, "cây đứng tuổi" - theo nghĩa dễ hiểu nhất thì đó chỉ là những cái cây đã nhiều tuổi vì sống lâu năm. Nhưng điều mà Hữu Thỉnh muốn gửi đến chúng ta đâu chỉ là những điều giản đơn đến thế, mà "sấm" ở đây cũng được xem là những thăng trầm, sóng gió của vòng đời luôn thay đổi và qua những gian nan, thử thách ấy, con người cũng sẽ đổi thay một cách mạnh mẽ hơn và vững vàng hơn.

Hình ảnh "hàng cây đứng tuổi" - tức chỉ người từng trải, những con người đã nếm được hết mùi vị ngọt ngào, cay đắng, mặn mà hay chua chát của cuộc sống, và tất nhiên khi họ đã trải nghiệm qua những khó khăn đó, thì giờ đây sẽ không phải rơi vào tình thế xao động hay lung lay trước những biến cố của vòng xoáy cuộc đời nữa. Nhìn sâu hơn qua hai câu thơ trên, Hữu Thỉnh cũng muốn nói lên sức mạnh của dân tộc Việt Nam thật kiên cường và bất khuất, thật dũng cảm và mạnh mẽ chống lại bọn giặc ngoài xâm để gửi trọn niềm tin yêu đến Tổ quốc, quê hương và bảo vệ bờ cõi nước nhà.

Từ bao nỗi suy tư của mình, Hữu Thỉnh đã góp phần làm cho cả bài thơ và khổ thơ cuối thêm nhiều ý nghĩa sâu sắc, in dấu trong lòng người đọc một ấn tượng khó phai mờ về một mùa thu tha thiết, nồng hậu và cả mùa hạ sôi động của dĩ vãng nữa. Cũng chính vì lẽ đó, mà ta cảm thấy yêu thiên nhiên hơn, yêu cái giao mùa và sự chuyển biến của đất trời trên quê hương mình, cũng như yêu vòng tuần hoàn máu chảy khắp cơ thể qua chính con tim này

Cảm nhận về khổ cuối của bài thơ Sang thu mẫu 8

Mùa thu mang một nét độc đáo cùng những dư vị, cảm xúc trầm buồn, bởi vậy mà có biết bao thi nhân đều rung động trước thu, và viết về thu bằng những hồn thơ đẹp để với tâm lòng yêu thương, trân quý nhất. Hữu Thỉnh cũng đã dành cho thu nhiều

thương yêu như thế qua bài thơ " Sang thu". Bài thơ không chỉ khắc hoạ vẻ đẹp của một bức tranh về thiên nhiên thu mà hơn thế còn mang đến cả những chiều sâu về triết lý qua cảnh vật thu, đặc biệt, khổ cuối bài thơ là một khổ thơ hay, đã kết tinh nhiều chiêm nghiệm sâu sắc:

"Vẫn còn bao nhiêu nắng

Đã vơi dần cơn mưa

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi"

Thu vừa sang nên nhưng dư vị của hạ vẫn còn đó, chỉ có điều nó nhạt dần hơn. Nắng hạ vẫn còn sót lại, vương trên trời thủ thỉ ánh sáng mê hoặc, nó không chói chang, không nóng nực như những ngày chính hạ, nắng thu dịu nhẹ, buông xuống dưới hàng cây lọt vào từng kẽ lá ánh vàng rạng rỡ, kiêu diễm lạ thường. Những cơn mưa không còn nhiều và nặng hạt nữa, mưa thu mang đến sự nhẹ nhàng ru thiên nhiên và lòng người bằng những tiếng tí tách dịu êm. Mưa vơi dần, nắng cũng nhạt dần nhưng chưa hết hẳn, bởi vậy mà khi bầu trời từ hạ chuyển mình sang thu cũng là lúc mà lòng người dâng lên bao nỗi niềm thương nhớ và cả bao nỗi suy tư:

Sấm cũng bớt bất ngờ

Trên hàng cây đứng tuổi

Những tiếng sấm khi những cơn mưa đến bao giờ cũng khiến ta không khỏi giật mình, hoảng sợ. Sấm chính là một hiện tượng của thời tiết báo hiệu cơn mưa sắp tới. Những hàng cây đã trưởng thành, khôn lớn, trải qua những mưa nắng, giông bão của thời tiết cũng trở nên mạnh mẽ hơn rất nhiều. Nó không còn bất ngờ với những tia sấm, ánh chớp trên bầu trời rộng lớn kia, nó vẫn đứng hiên ngang trên hành trình phát triển của mình. Bằng nghệ thuật nhân hoá, Hữu Thỉnh đã khiến cho thiên nhiên thu trở nên sinh động, có hồn hơn rất nhiều.

Bên cạnh ý nghĩa thực, khổ thơ cuối còn mang đến cho ta những tầng nghĩa ẩn dụ sâu sắc. Phải chăng "sấm" kia là những phong ba, bão tố, những thách thức, sóng gió, khó khăn trong cuộc đời mỗi chúng ta. Sấm bất chợt đến không ai biết trước cũng chẳng ai ngờ tới, chỉ là khi còn người ta đã trưởng thành hơn, chín chắn hơn họ sẽ không còn bất ngờ hay sợ hãi với những điều như thế. Khi người ta không còn trẻ nữa, khi mà những trải nghiệm trong cuộc sống đưa đến cho con người những

kinh nghiệm và bản lĩnh, tạo cho họ sự vững vàng trong ý chí, dày dặn trong cách nhìn nhận và bình tĩnh hơn trong cách đối diện. Những sự bất ngờ những biến cố không còn khiến lòng người hoang mang nữa, họ chấp nhận và đối diện một cách an nhiên hơn.

Sâu hơn nữa, qua đó, ta còn thấy được hình ảnh của một dân tộc Việt Nam kiên cường, hiên ngang, dũng cảm trong những trận đánh của quân thù, của bè lũ cướp nước giành lại quê hương, Tổ quốc cho dân tộc.

Bốn câu thơ thật nhẹ nhàng mà sao khiến lòng người nhiều nghĩ suy đến thế. Phải chăng, chính tác giả cũng đang suy ngẫm về cuộc đời và con người, về những gì mà một đất nước anh hùng đã trải qua. Vẫn tin rằng sau này và mãi mãi, hồn thơ thu sẽ của Hữu Thỉnh mãi nuôi dưỡng tâm hồn ta trong suốt cuộc hành trình đến với văn học, với đời sống.

Mời các bạn xem tiếp tài liệu tại: <https://vndoc.com/tai-lieu-hoc-tap-lop-9>

